

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem n. dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Iz državnega zbora.

V seji dne 30. aprila se je izvolil gospodarski odsek, obstoječ iz 48 udov. Izmed Slovencev imamo v njem dva poslanca: gospoda Povše-ta in viteza Berks-a. G. Povše je izvoljen v načelnika temu velevažnemu odseku. V isti seji se je izvolil tako imenovani adresni odsek, v katerem sta tudi dva Slovenca, gg. dr. Šusteršič in dr. Ferjančič; načelnik temu odseku je Poljak vitez Javorski, adresni odgovor na cesarski prestolni govor pa bo izdelal Poljak dr. grof Dzieduszycki. Vse skupine zbornične večine se posvetujejo o zahtevah, katere naj se v tem odgovoru na cesarjeve besede izrazijo. Pred 6. leti se taka adresa ni mogla cesarju izročiti, ker so bile stranke v državnem zboru nejezdne. Zaupamo, da se bo pa to letos zgodilo. Težko bo sicer res šlo, ker zahteve raznih strank, raznih narodov in posameznih dežel so kaj različne. Vendar upati je, da ostanemo združeni, posebno, ker so Mladočehi zdaj celó pri volji, da se sme verska šola po onih deželah vpeljati, kjer tako sklne deželni zbor.

V seji dne 4. maja so se vršile volitve novega predsedništva. Po opravljenem redu voli državni zbor pri svojem sestanku le začasno predsednika in 2 podpredsednika le za 4 tedne. Po preteku 4 tednov se pa izvoli stalno predsedništvo za določbo vseh šest let, dokler traja državni zbor. Pred volitvijo dne 4. maja so nezadovoljne nemško-liberalne skupine izjavile, naj zdajšnji predsednik dr. Kathrein dela na to, da bo tudi kdo izmed teh nezadovoljnih prišel v predsedništvo. Enemu teh poslancev je pa dr. Kathrein dobro zasolil, rekoč: »Vsakemu poslancu je dano na prosto voljo, da voli predsednika, katerega hoče; imate torej pravico, namesto mene koga drugega izvoliti«. Oddalo se je 262 glasov, med njimi 33 praznih, veljavnih torej 229. Absolutna večina je torej 115. Dobil je dr. Kathrein 226 glasov. Ko se je zahvalil za zaupanje, je pa pristavil te-le besede: »Združimo vse svoje moči k resnemu delu! To smo dolžni samemu sebi, to smo dolžni veljavi državne zbornice in med vsem svojim volilcem.« Cela zbornica je glasno odobravalala te besede: nezadovoljni liberalci pa niso ni glasovali, niti niso bili v zbornici navzoči. Tam liberalcem itak ni za resno delo, temveč le za škandale, katere neprestano uprizorujejo v zbornici. Kot prvi podpredsednik je bil izvoljen Poljak vitez Abrahamovič z 211 glasovi in kot drugi podpredsednik z 204 glasovi dr. Kramar. Torej vsi trije predsedniki, ki so bili izvoljeni začasno, so zdaj potrjeni v svoji službi. Tudi pri tej volitvi se je pokazalo, da večina trdno skupaj drži, čeravno to ni po volji ne liberalni manjšini in najbrž tudi ne vladi.

V tisti seji se je razpravljalo o nekem nujnem predlogu liberalca dr. Piferše-ta zaradi neke češke šole

v Duksu na Češkem. Piferše se je pritožil, da se je mestu Duks naložila velika plača zavoljo tega, ker je morala za 44.000 gld. kupiti šolsko poslopje za češko šolo. Govoril je na dolgo in na široko, ter skušal dokazovati, kakšna krivica se godi zatiranim Nemcem že zdaj na Češkem in kako se jim bo še le godilo potem, če se bodo morali učiti češkega jezika. Toda minister Gauč in poslanec dr. Herold sta dokazala, da krivico so delali le Nemci v Duks-u Čehom, ker za 800 čeških šolskih otrok ni hotelo mesto postaviti šolskega poslopja, temveč se šolski poduk deli v neki 500 let stari baraki, ki ima le štiri okna. Nujnost predloga se je torej odklonila s 195 glasovi proti 95 glasom. Torej ravno 100 glasov je bilo več na strani večine! Predsednik naznani, da v prihodnji seji dne 6. maja pridejo na vrsto zatožbe ministrov, kakor so jih vložili razni nemški poslanci. Prusak Wolf zahteva, da se mora o njegovih zatožbi proti ministrom najprej obravnavati. Toda nihče razun Prusaka Schönerer-ja ga ni podpiral, kar je vzbudilo neizmeren smeh po vsej zbornici.

V seji dne 6. maja se je začela obravnava zaradi treh predlogov, da se imajo ministri, ki so izdali jezikovno naredbo za Češko, djati na zatožno klop. Ta obravnava je trajala tri dni, v četrtek, petek in v soboto. Preden so govorili tožniki, je zatoženi ministerski predsednik grof Badeni dokazoval postavnost imenovane jezikovne naredbe, s katero se Nemcem ne dela nobena krivica, temveč se le daje pravica Čehom. Dokazoval je, da so enake jezikovne naredbe izdali tudi poprejšnji (liberalni) ministri: Giskra, Hasner, Herbst, Brestel, Plener, Potocki, Taate, Lasser, Glaser. Desnica je ploskala na te besede, levica pa sikala. Potem so jeli zagovarjati nekateri poslanci ministerstvo, drugi pa tožili nad strašnimi krivicami, ki se godijo ubogim Nemcem ne le na Češkem, temveč tudi po drugih deželah. Najhujše je divjal in rjuvel prusaški poslanec Wolf. Zavoljo njegovih silno razžaljivih izrazov proti slovanskim narodom in proti ministerstvu, je nastal v zbornici tak hrup, da se je moralo zborovanje dvakrat pretrgati. Druge, slovanske narode je imenoval naravnost: veliko manje vredne, kakor so Nemci. Zavoljo tega izraza so ga vsi nenemški poslanci grozno napadali ter imenovali nesramneža. Zaradi tega sta imela pretečeno soboto Wolf in Mladočeh Horica dvoboj. Obadva sta na rokav ranjena. Toda prišla sta zopet v zbornico z rokama v zavoju. Silno mirno in prepričevalno je zagovarjal postavnost onega odloka češki poslanec dr. Kaizl. Dokazal je zanimivo resnico, da do leta 1627. se je smelo na Češkem uradovati edino le v češkem jeziku. Še le kralj Ferdinand II. je vpeljal zraven češkega jezika tudi nemški jezik.

V seji dne 7. maja se je med mnogimi drugimi stvarmi predložilo vprašanje na ministerstvo: ali se

bodo pomilostili oni Hrvati na Dalmatinskem, ki so nekedaj zapustili domovino, ne da bi bili spolnili svojo vojaško dolžnost in prebivajo zdaj po drugih delih sveta, največ v Ameriki, pa bi zdaj radi došli v svojo domačijo. Toda če jih cesar ne pomilosti, bi bili kaznovani pri svojem povratku.

V tej seji se je vnel novi punt proti grofu Gleispachu, ki je kot pravosodni minister zagovarjal postavnost jezikovne naredbe. Krič je nastal tako grozen, da so morali predsedniki zbornice in vsi ministri zapustiti zbornico. Zborovanje je prenehalo za 2 uri. In ko je hotel nadalje govoriti minister Gleispach, so liberalci zopet tako kričali, da ministra ni bilo nič razumeti. V zbornici je nastalo suvanje med poslanci; bati se je bilo pretepa med njimi. Takšna je brezverska olika! Vsakemu poštenjaku se studi oholost liberalcev, ki v eno mer trdijo, da vse pravice imajo edino le liberalni Nemci. V soboto se je ta razgovor vendar končal. Sledilo je glasovanje po imenih. 203 poslanci so odobraval jezikovno naredbo, 163 poslancev ni ž njo zadovoljnih; ministerska zatožba se je torej pokopala z večino 40 glasov. Ministre so rešili Slovani, pa tudi nemški katoličani, kakor Karlon, Kaltenegger, Ebenhoch, grof Falkenhain, ki je v prelepem govoru povdarjal, da tudi nemški narodi v Avstriji imajo enake pravice, kakor Nemci. Se vé so nad poštenim nemškim grofom hruli liberalci, da je bilo grozno. V imenu slovanske zaveze je izjavil dr. Šusteršič, da odobrava to naredbo za Čehe, da pa pričakuje tudi še enakih jezikovnih naredb za Slovence, Rusine in Hrvate. To pa zopet ni bilo po volji nemčurjem. Kdo bo neki ustregel tem divjakom?

Dne 8. maja se je potem začela obravnava zastran krivic, katere trpijo Slovenci na Goriškem od Lahov. Našteval je velike krivice poslanec dr. Gregorčič. Toda navzoči Italijanaši so hudo ugovarjali. Zadnji ponedeljek se je ta goriška zadeva nadaljevala.

Kaj nam je storiti za bodočnost?

(Iz ptujskega okraja.)

Zadnje državnozborske volitve so pokazale, da Slovenci po mestih prepočasi napredujemo, da tu pa tam sploh ni nobenega napredka opaziti, da pa raste stranka socijaldemokratov, da se krivi nauki človeški družbi in državi nevarne te stranke širijo tudi že med kmečkim ljudstvom. Kdor noče biti po sili slep, lahko to vse opazuje in vidi!

Mesto Ptuj, katero brez slovenske okolice ne more shajati in živeti niti trideset dni, postopa vedno bolj sovražno proti slovenski večini celega okraja. Kjer mestna občina le more, vzame v službo trde Nemce, ne iz Avstrije, ampak naravnost iz Nemčije. Domačini, se vé, ne potrebujejo kruha, pač pa tujei.

Ako hoče kdo v mestu kaj prodati ali kupiti, moral bi vselej preje mestne očete, vse — od župana do zadnjega odbornika — prositi dovoljenja, če sme Slovincu prodati, oziroma, če bi se smel kot Slovenec v mestu nakupiti in naseliti.

Slovincu odvetniku, trgovcu, notarju, zdravniku, obrtniku bi mestno starešinstvo najraje vstop v mesto zabranilo, naselitev v mesto prepovedalo.

Mestno starešinstvo in ž njim večina prebivalstva podpira in pospešuje najraje in najizdatneje vsako Slovincem sovražno društvo in podjetje, na pr. »Südmarko«, se udeležuje vsake demonstracije proti Slovanom.

In kdo so ti zagrizeni Nemci, ki hočejo vse Slovence pohrustati? Vodi jih notar Filafero, zvesti po-

magači pa mu so župan in pek Ornik, trgovec Ott, trgovci Kazimir, Kolenc, Sadnik, Selinšek, pek Stari, tiskar Blanke in drugi.

Kje je slovenski ponos in možatost? Ali res Slovenci ne vedó, kako se more tej gospodi priti do živega, kako jih je učiti pohlevnosti in ponižnosti? Med priprostim in dobrim našim ljudstvom širijo se krivi, nevarni nauki, po raznih listih in agentih. V vsako župnijo nadelali so si že pot; kajti nezadovoljni ljudje, ljudje, ki so svoje zapravili in zagospodarili, ljudje, ki ne marajo dela in ljubijo lenobo, nahajajo se povsodi in tudi v vsakej slovenski župniji.

Ali ni naša sveta dolžnost, da skušamo to kužno bolezen pravočasno zatreti? Pojedini časniki tega ne morejo; tudi par shodov v letu ne zadostuje.

Če mogoče, za vsaki sodnijski okraj, gotovo pa za vsaki politični okraj (obseg okrajnega glavarstva) mora se osnovati politično društvo; za vsako župnijo pa bralno društvo. Taka društva morajo si sčasoma pridobiti sodelavce govornike, podkovane v vseh prašanjih socijalnega in političnega življenja. Poduk se mora začeti vsestransko in temeljito. Z živo besedo doseže se največ; to nas uči izgled pri bratih na Koroškem, pa tudi pri Nemcih v najnovejši dobi.

Mi govorimo večkrat o kmečkih zadrugah. Kdo pa nam bode te zadruge snoval, če ne podučujemo in ne pripravljamo kmeta na to že sedaj? Z novim letom stopijo novi davčni zakoni v veljavo. Kdo pa je naše ljudstvo že podučil, kaj ti zakoni od njega tirjajo? Ako ostane ljudstvo brez poduka, bode prišlo v škodo in v kazni. To se je pripetilo pred leti tudi na Nemškem, ko so upeljali nove zakone za obdačenje imetja.

H koncu pa še to. Slovenci smo vendar enkrat prišli v državnem zboru pod en klobuk ter se ne ločimo več po kronovinah. Skušati moramo sedaj, da se vsaj nekatere točke našega programa izvedejo. Pri tem pa mora narod vse poslance podpirati. In koj se je dosihdob v tem oziru zgodilo? Koliko shodov in korporacij se je med nami že izreklo za jezikovne naredbe, za izpeljavo ravnopravnosti na temelju usnovnega zakona? Skrajni čas je, da krenemo na drugo pot, sicer bode prepozno!

J.

Prvi občni zbor katoliško - političnega društva za vranski okraj.

Hvala Bogu, kar smo dolgo želeli, se je zgodilo; ustanovilo se je katoliško - politično društvo za vranski okraj. Dne 9. maja je bil prvi občni zbor pri Sv. Juriju ob Taboru v prostorih g. Valentina Južna. Sešlo se je bilo veliko število navdušenih mož večinoma iz vseh občin vranskega okraja. Videli smo goste iz Gomilkega, iz Braslovč, iz Polzele in iz Št. Pavla; prisotnih je bilo tudi več č. gospodov duhovnikov, med njimi vlč. gosp. dekan Matija Stoklas iz Braslovč.

Predsednik osnovalnega odbora, č. gosp. Franc Zdolšek, je otvoril shod, pozdravil navzoče goste ter jih je imenoval dobrodošle. Rasjaznil je pomen društva ter je rekel poslednjič, da je visoko c. kr. namestništvo v Gradcu potrdilo »Pravila« in da se po teh »Pravilih« mora voliti 9 odbornikov. Nato se je volil upravni odbor: Alojzij Kokelj, predsednik; Ivan Apat, namestnik; Valentin Južna, tajnik; Franc Zdolšek, blagajnik; Franc Drča, Franc Hanžič, Anton Lukman, Franc Lukman, Franc Lesjak, odborniki. Potem je prevzel predsedništvo novi gosp. predsednik, izjavil je, da sprejme to častno breme ter je v daljšem govoru razvijal neizvedljivost socijalno-demokratskega programa in navduševal ljudi

za preosnovo na krščansko - socialnej podlagi. Govor vsaj v glavnih potezah hočemo priobčiti v jedni prihodnjih števil »Slov. Gospodarja«. Gosp. blagajnik, ob enem načelnik okrajnega zastopa na Vranskem, je pojasnjeval razmere med to- in onostransko državno polovico in o pogodbi z ogersko državo. Koncem njegovega govora je bila soglasno in z velikim navdušenjem sprejeta naslednja resolucija:

»Volilci, zbrani na prvem občnem zboru katoliško-političnega društva za vranski okraj, izražajo svoje veliko veselje nad tem, da se je osnovala v državnem zboru »Slovansko-krščanska narodna zveza« ter prosijo svoje poslance, da se kar najbolj potegnejo za-tó, da se zlajšajo bremena kmečkemu in delavskemu stanu in da se preosnové sedanje socialne razmere na krščansko-socialnej podlagi; v ta namen naj na vseobčno željo svojih volilcev glasujejo le za pravično in samó za pravično pogodbo z ogersko državno polovico.«

Poslednjič je predsednik zaključil prvi občni zbor med trikratnimi, navdušenimi živio-klici na socialnega papeža Leona XIII. in na svetlega cesarja Franca Jožefa. — Veselje med kmeti, da se je društvo ustanovilo, je brezmejno. Povsodi se sliši: Mi kmetje sami si pač ne znamo pomagati; zdaj vemo, kdo je naš prijatelj, zdaj vemo tudi, da so socialni - demokratje naši največji sovražniki. Zató, vrli možje in kmetje vranskega okraja, pristopajte v obilnem številu k našemu društvu! Društvo se je osnovalo za vas in bo delovalo za vas. Katoliško-politično društvo, ti pa delaj za kmetatrpina, bori se za njegove pravice ter mu kaži pot, po katerem se bo zboljšal njegov žalostni stan!

Cerkvene zadeve.

Sv. misijon pri Sv. Petru in Pavlu na Ptuj.

Kar so že zdavna želeli župljani obsežne župnije sv. Petra in Pavla na Ptuj, to se je letos zgodilo po požrtvovalnem prizadevanju čast. gosp. gvardijana minoritov. Ko se je raznesel glas, da bo letos sv. misijon pri nas, so že vsi komaj čakali srečnih dnov sv. misijona, kateri je bil prvokrat pri nas leta 1869. Slavnoznana slov. misijonarja č. g. jezuita, oo. Doljak in Vrhovec, sta došla na veliko soboto k nam.

Na velikonočno nedeljo ob 10. uri predpoldne se je slovesno začel sv. misijon, ki je trajal do 28. aprila. Pri vsakdanjih pridigah se je kar trlo ljudij in je bilo veselo gledati, s koliko vnemo je prihajalo naše dobro ljudstvo poslušat krasnih govorov in iskat tolažbe in pravega dušnega miru. Na belo nedeljo se je slovesno vršilo prvo sv. obhajilo šolskih otrok, ki se pač lahko srečne štejejo, da so ravno v sv. misijonskem času prvokrat prejeli v svoje srce Zveličarja svetá.

Obhajancev je bilo v tem času čez 4000; sosedni č. g. duhovniki so pridno prihajali pomagati misijonarjema in domačim dušnim pastirjem vršit zveličavnega dela, za kar smo jim župljani vso hvalo dolžni. Poleg drugih so ves čas sv. misijona pomagali č. o. Benedikt Gradišnik, frančiškan iz Brežic, in znani spovednik, č. g. A. Meznarič od Spodnje Sv. Kungote.

Slovesni sklep je bil v sredo, dne 28. aprila. Sklepno pridigo so imeli č. o. Doljak, potem je bilo blagoslovljenje misijonskega križa, podelitev papeževega blagoslova in sklepna procesija.

Vse se je lepo in mirno vršilo; le to nam je bilo težko, da so ves čas sv. misijona naš č. gvardijan zelo bolehal. Upamo, da jim ljubi Bog zopet povrne zaželeno zdravje, ker so nam toliko lepo duhovno veselje na-

pravili s sv. misijonom, ki naj bi prav obilo sadu obrodil, da bo naša velika župnija oživila k novemu življenju. Bodi Bogu in Mariji tisočera zahvala za sv. misijon, pa tudi našim vnetim dušnim pastirjem! Župljan.

Gospodarske stvari.

Rudečica ali svinjska kuga.

(Konec.)

Ako so se pokazala prej omenjena znamenja bolezni, moramo to žival takoj ločiti od zdrave in jo v poseben hlev ugnati. Ob lepem vremenu jo smemo ponoči tudi na prostem — seveda zagrajenem — prostoru imeti. Za zdravilo pa se priporoča:

1. Puščanje krvi. To sredstvo velja ob poletnej vročini tudi zdravim, zlasti rejenim svinjam, da jih bolezen obvarujemo. Pušča se lahko pod jezikom, če se nareže uho ali rep, ali pa na prsnej žili. Poslednjega naj se loti le skušen človek, ker je lahko nevarno. Nekateri ob tej priliki zavlečejo pod kožo teloh, da razjeda kožo, kar pa menda dosti ne pomaga, pač pa muči žival.

2. Se priporoča polivati žival z mrzlo vodo, da se začne od mraza tresti. Nato pa se mora z slamo ribati, da se zopet ogreje. To se ponavlja v vsakih dveh urah. Drugi zopet polivajo žival s toplim kisom in jo drgajo, da jo s tem posuše.

3. Sledé zdravila za znotraj. Tukaj iz skušnje najbolj priporočam ricinovo olje, katerega se naj živali nalije kolikor mogoče, da ji čreva izprazni. Ako ono pokaže svoj učinek, da začne živali gnati blato naprej, je prvo upanje zdravlja. Tako se tudi zaliva kislo mleko, kvas, jajce z mlekom zmešano in druge kisle pijače. Tem se rado primeša solitarja ali grenke soli. Tudi se svetuje pol lota klorovega apna v maselcu vode razstopiti in štirikrat na dan, vselej za jedno žlico svinji dati.

4. Se hvali za zdravilo solitar, katerega se vzame jeden lot, četrt kvintelca kafe z nekoliko moke in vode, kar se zmešano dá bolnej živali. To se ponavlja tri do štirikrat na dan.

5. Nekteri priporočajo zdravilo, s katerim se žival sili, da začne kašljati. V ta namen se vzame nekoliko bljuvne soli (Brehweinstein), razstopi v kozarcu vode in nalije živini.

Nekdo je za to bolezen priporočal prah, ki se dobi v lekarni pod imenom: Pulv. Radix feratri albi. Za nožev konec se ga dene v kozarec novega mleka in zalije svinji. Ta ima namen povzročiti kozlanje, s katerim se bolezen olajša. Ako se je to za časa zgodilo, da je premaknilo blato ali pa je začela žival kozlati, takrat je upanje, da ima zdravilo uspeh. Sploh je v tej bolezni treba z zdravili hiteti, ker nagla in prava pomoč včasih še izda, kadar je pozno, navadno je vse zastoj.

Ako se pokažejo na koži gori opisana znamenja, višnjevo rudeča barva in mehurji, takrat navadno ni pomoči. Če je žival rejena, naj se brzo zakolje in meso dobro presuši. Surovo meso kuhati in uživati, je škodljivo in zato prepovedano.

Kdor ima opraviti z bolno ali mrtvo tako živaljo, svetuje se, naj bode oprezen, ker ta bolezen je tudi za človeka nalezljiva. Če ima ranjene roke, obraz ali vrat, naj se ne loti dela s takšno živaljo, niti v hlev naj ne hodi! Razumi se, da mrtva žival se mora takoj pokopati, ker začne kmalu gniti, katera gniloba je pravo gnezdo te bolezni.

To uči skušnja že več desetletij, žalibog pa da se

ta tolmači na dve strani. Lani se je o tem izdal nagel in strog ukaz od vlade, naj se tak slučaj vselej sporoči konjedercu tistega okraja, da pride in mrtvo žival pokoplje. Ob enem naj se nesreča po županstvu naznani okrajnemu glavarstvu. Namen temu ukazu je gotovo moder, pravilno zakopati crknjeno žival, da se bolezen ne širi, ali dva pomisleka sta, katera omenjenemu sredstvu nasprotujeta. Pomisli naj se prvič, da v naših krajih so konjači preredki in zato preveč oddaljeni. Dve do tri ure hoda naj se mu nese naznanilo in ravno toliko pota nazaj, to vzame časa za pol dneva, med tem ko je gotovo, da poginilo živinče ne sme ležati na mestu niti jedno uro v vročini! To nam lahko potrdi vsak zvedenec, zato ne zgublajmo o tem več besed.

Drugič pa' dela omenjeni ukaz krivico, skoraj vneboupijočo. Siromak, kateremu se je nesreča zgodila, naj ima kmalu potem pote in stroške za konjača! Ako tega ne izvrši, ima opraviti s kazenskim sodnikom, kateri, vnet za novi ukaz, navadno nima z njim usmiljenja. — Ker sega izvršitev tega ukaza v najbolj revno koč in pouzročuje mnogo sitnob in krivic prebivalcem, prosimo h koncu za polajšanje, oziroma premenjenje onega ukaza. Mesto da se glasi, poklicati konjača, naj se strogo zahteva: mrtvo žival takoj in globoko zakopati, da je psi ne izkopljejo in se bolezen ne širi. Tudi to zadevo polagam na srce novoizvoljenim gg. poslancem.

Pohorski.

Pomladanska konjska dirka v Ljutomeru bode v nedeljo dne 23. maja. Začetek točno ob tretji uri popoldne. — Dirkališče: Na Cveni. Propozicije. I. Začetna vožnja. 210 kron in eno častno darilo v vrednosti 90 kron od dunajskega dirkalskega društva. Za 3 do 8 letne na Štajarskem rojene in izrejene kobile in žrebce, ki še pri nobeni dirki niso tekmovali in so v lasti kmečkih posestnikov. Triletnim 50 metrov, štiriletnim 25 metrov ugodnosti. Daljave 2000 metrov. Amerikanska dirkalska vprega, vrednost 90 kron, in 20 kron gotovine prvemu, 80 kron drugemu, 60 kron tretjemu, 40 kron štrtemu, 20 kron petemu. Vloge 6 kron, zastave 2 kroni.

II. Plemenska vožnja. 300 kron, od teh 200 kron od poljedelskega ministerstva in 100 kron štajarskega dež. odbora. Za 3 do 10 letne na Štajarskem rojene in izrejene kobile in žrebce v lasti kmečkih posestnikov. Triletnim 50 metrov, 4 letnim 25 metrov ugodnosti. 2000 met. daljave. 120 kron prvemu, 80 kron drugemu, 60 kron tretjemu, 40 kron štrtemu in 20 kron petemu. 6 kron vloge, 2 kroni zastave. Obe te vožnji je voziti enovprežno v dvokolesu.

III. Dvovprežna plemenska vožnja. 100 kron, danih od štajarskega dež. odbora. Za 3 letne in starejše na na Štajarskem rojene in izrejene kobile in žrebce, v lasti kmečkih posestnikov; 3000 metrov daljave. 60 kron prvemu, 40 kron drugemu. 6 kron vloge, 2 kroni zastave.

Občna določila. Pismena ali ustmena naglasila sprejema gosp. Matija Zemljič v Ljutomeru do dne 22. maja večer ob 6. uri. Naglasilo je le tedaj veljavno, če mu je priložena vloga (6 kron) in dokazano pleme in starost dotičnega konja. Žrebanje se vrši točno ob 8. uri 22. t. m. v pisarni gosp. Zemljiča v Ljutomeru. Za tekmovalce, kojih točno ob določeni uri žrebat ne bo, žreba ud odbora. V obče veljajo pravila dunajskega dirkalskega društva. Kdor ne bo po preteku petih minut od časa, ko bo na tabli vidna njegova izžrebana številka, na določenem mestu, [bo izključen od dirke in mu zapade cela vloga.

Dirkalsko društvo v Ljutomeru.

Sejmovi. Dne 15. maja v Arvežu in Poličanah (za svinje). Dne 17. maja v Marenbergu, Vojniku, na Ponikvi, v Št. Ilju v Slov. gor., v Apačah, na Pilštanju in na Bizeljskem. Dne 18. maja na Ptujski gori. Dne 19. maja pri sv. Lenartu v Slov. gor. in v Imenem (za svinje). Dne 20. maja na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Šaleške doline. (Zanimivosti.) Vreme je pri nas letos čudno. Navadno je vedno vetrovno, tu in tam še precej toplo, a v novejšem času pa prav pošteno mrzlo. Dostikrat vidimo svojo lepo dolinico obrobjeno s snegom. Zvezdoslovci v Velenju trdé, da je temu kriva prehitra prememba letošnjega solnca, da prehaja prehitro iz znamenja raka v znamenje device, zatem pa koj zopet v znamenje dvojčkov. Bog ve, če je res, sicer pa kaže letina dobro, le sadja bo malo. — Nižji uradnik Škribe pri premogokopu pl. Lapp-a bo moral menda svojo službo ostaviti. »Nemci« bodo žalovali za njim, najbolj morda Pavline. Pomočnika pri kvartanju ne bo več, in kje se bo kdo vzel, s kojim bi se dalo tako navdušeno zatuliti »Wacht am Rhein«, kakor ravno ž njim? Tako se godi, če je človek prepošten. Pamet, pamet! To tudi kličemo vsem šaleškim socijal-demokratom v gosposkih in delavskih suknjah. Ker smo že ravno pri pameti, nam ravno stopijo v spomin volilni možje za kmečke občine iz okolice Šoštanj. Je-li res, da ste volili Lenkota v Celju? Kdo vas je pooblastil za to? Če ni res, dokažite, prekličite, kar ljudstvo javno govori. Največ je kriv bil Družmirčan Virbnik. Družmirčani, ali vas ni sram, da dajete zaupanje takšnemu možu, ki se sramuje materinščine? Zapišite si volilci to v spomin, da bode te vedeli v prihodnje takšne može ali kakšnega gaberskega klopotca v poštev jemati! — Pred nekaj časom je »Slov. Gosp.« nekdo poročal, da snujejo nemčurji v Šoštanju otročji vrtec v neki temni beznici. Ne ve se, ali je bil dotični dopis, ali kaj drugega uzrok, da so se opustili dotični prostori in se je vzelo v ta namen ravno nasproti ležeče poslopje. Kakšno? Prosim, ne se smejati, svinjski hlev! Nagnali so ščetince iz njega, vzdignili streho, nekaj vrat in okenj »vštukali«, in bilo je vse dobro. Zdaj pač pride kaj za smeh: Ti nemčurski »hauptjogri« razpošljejo po Celju in Savinjski dolini pisma do izvršnih Nemcev, v katerih beračijo za isti vrtec podpore. O slavni Ben Akiba, kako si se motil, misleč, da je že bilo vse na svetu! Zares, čuden je ta svet, človek ne ve včasi, ali je bolj nesramen ali neumen! Čujemo tudi nastopno vest, za katero pa ne moremo jamčiti. Nekteri šoštanjski gospodje so iz same navdušenosti se odločili, da bodo prednašali otrokom razne predmete. Tako bo starosta Glinek prevzel otrokom vcepiti ljubezen do materinega jezika in do očetovskega imena, Hans o velepomenu slovenskih sokolov, Franc o patriotizmu in o čudni prikazni, zakaj so delavci iz »rajha« boljši, kakor avstrijski, Hrvat o narodnem navdušenju in slovenski lipi, Doktorleben o odkritosrčnosti in raznih kolosalnostih, Gigl-Gangl o koristi in škodljivosti nočnih tic, Vikerl o županskih sanjarijah. Moči so dobro zastopane vsestransko, in tako ne more sad izostati.

Iz Jarenine. (Društvene reči.) Že dne 28. febr. je priredilo tukajšnje bralno društvo veselico s petjem in glediško igro »Bob iz Kranja«, ki je prav dobro uspela. Da bi pa društvo skrbelo tudi za poduk tukajšnjega ljudstva, je sklenilo odslej prirejati podučne shode, katerih prvi je bil dne 2. maja. Le žal, da nam je slabo vreme shod spačilo, katerega bi se bilo veliko

ljudij udeležilo, vsled slabega vremena pa je bila udeležba zelo pičla. Po pozdravu je gosp. pot. učitelj Belé jako poljudno prednašal o nasadu ameriških trt in o obdelovanju vinogradov sploh. Vsi navzoči so njegovo razpravljanje s paznostjo in z zanimanjem poslušali. Drugi govornik je govoril o namenu in pomenu bralnih društev in o delovanju domačega društva ter je navzoče vspodbujal k živahnejšemu delovanju pri domačem bralnem društvu, da bo nekda tako ponosna Jarenina zopet oživela in se lahko ponašala v svojem verskim mišljenjem in z narodno zavestjo. Potem je sledila prosta zabava, pri kateri se je vršila šaljiva razprodaja različnih dragocenih rečij v prid društveni knjižnici.

Iz Veržeja. (Veselica.) Kakor vselej, smo se tudi v nedeljo, dne 9. maja radi udeležili veselice bralnega društva v Veržeju. Skoro smo občudovali, da se je izbral tak prostor, ki je popolnoma ugajal glediški predstavi. Ljudstva se je zbralo jako dosti; prišli so iz Ljutomera, od Sv. Križa, s Krapja in iz drugih vasij. Predsednik društva, č. g. Janžekovič, pozdravi nas došle goste in se nam zahvali za obisk. Za tem se začne gledališka igra: »Oreh«. Kakor bi se godilo vse v resnici, tako so nam diletanti uprizorili to igro; in kako zanimivo je bilo vse, kajti kar stoji v knjigi, vse je bilo naravno. Ko bi ne bilo gledalcev in drugih priprav, bi si človek mislil, da so godi vse v resnici. Po igri smo se podali na vrt gostilne g. Klemenčiča; tam se nam je postreglo z izvrstno kapljico. Jako veselo smo se imeli tam, okoli predsednika društva. Le eno smo pogrešali! Učiteljstva ni bilo med nami. Sta-li bolna bila? Petje je vodil križevski učitelj gosp. Hercog; toda umetnega petja le ni bilo. Kdo je kriv? — Nadalje smo pogrešali dosti veržejskih posestnikov in sicer starejših; a mlajši so jako delujoči in požrtvovalni za bralno društvo, kar je znak, da so nam uprizorili omenjeno veselico brez vstopnine. Kličemo vam torej: hvala, želéč, da nas v kratkem zopet razveselite s kako veselico, kajti s tem bode vaše društvo jako povzdignili. V bodrilo bodi vam pregovor: »Na mladih ljudeh svet stoji«.

Iz Vojnika. (Spreten zdravnik. — Kebrasti Nemci.) Na Frankolovem je neka žena šivanko požrla. Ker ni bilo zdravnika doma, peljala se je v Celje; ali vsi zdravniki so jej nasvetovali iti na kliniko v Gradec. Tu so pa rekli, naj počaka, da splavlje v želodec in potem v čreva, da se potem da operirati. Vsa obupana se poda k domačemu zdravniku g. dr. Žižek-u v Vojniku in ta jej spravi brez velikih bolečin iglo iz grla ven. S prstom ene roke je segel v grlo, iglo nekako obrnil, z drugo roko od spodaj pritiskal, da igla dol ne splove in je potem z orodjem iglo ven potegnil. Spret-nemu narodnemu g. zdravniku iz srea častitamo. — Naša občina je razglasila, da bo plačala otrokom za liter hroščev 1 kr. Otrokom iz nemške šole je poplačala, slovenske otroke je poslala s hrošči vred rakom žvižgat. Potem pravijo, da hočejo našim otrokom le dobro. »Žnabl« je pač slovenski, trebuh je pa nemški. Iz teh nemških kebrov bodo še bolj kebrasti postali.

Iz Srednjega Gasteraja v Slov. gor. (Radostni) še se spominjamo dveh imenitnih shodov, ki sta se lani obhajala v Slov. gor. na slovensko-nemški meji, namreč pri Mariji-Snežni in Sv. Ani na Krembergu. Poslušali smo jedrnate govore vlč. g. dr. L. Gregoreca, našega mnogozasluznega državnega poslanca. In kakó smo se navdušili baš ravno iz onih govorov za slovensko stvar, mi ni potreba razlagati; to se je sijajno pokazalo letos pri državnoborski volitvi na Ptuj, kjer so bili naš poslanec ganjeni nad takim velikim zapužanjem do njih. Obljubimo še torej danes slovesno tem potom, in javimo očitno, da ne bomo šli na limanice

liberalcem in prostozidarjem, kateri pravijo, da bodo delavski stan osrečili, kar pa ni res; oni bi le radi človeški red na zemlji popolnoma prekucnili, cesarje, kralje in sv. katoliško cerkev uničili in na teh razvalinah sestavili drug red. To se pa vam, dr. Adler, Schönerer, baron Rokitský in — šivarček Resel, ne bo posrečilo! Sv. katoliška cerkev in njen red je postavljen na skalo sv. Petra, katero čuva sam Jezus Kristus. V Gradcu izhaja Rokitský-ja »Bauernfreund«, ki v vsaki številki bruha strupene strele na č. duhovščino in se bojuje zoper »Sonntagsbote«; in ta »Bauernfreund« še prihaja tudi v Slovenijo. V Sloveniji imamo tudi nekaj takih prerokov in časnikov na pr. »Delavec« itd., ki posnemajo te lažipreroke na Nemškem. Varujmo se tega kakor strupenega gada, oklepajmo se tembolj sv. katoliške cerkve, njenih duhovnikov in vrlih slovenskih listov, kakor so »Slov. Gosp.«, »Mir«, »Domoljub« itd. K sklepu še to udano prošnjo: Veleč. g. drž. poslanec L. Gregorec naj bi se blagovoljno potrudili k Sv. Jurju v Slov. goricah! —k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so oni dan bili pri otvoritvi nove visoke šole za poljedelstvo, prihodnjo nedeljo pa bodo pri odkritju spomenika kraljevega kronanja v Požunu na Ogerskem. — V torek so bile v vseh dunajskih okrajih volitve za 3. razred v okrajne zastope; vsepovsod, tudi v I. in II. okraju, so zmagali krščanski antisemitje.

Štajarsko. Oni večer je bil v Gradcu velik shod. Ropotali so zoper sedanje ministerstvo, ker je izdalo jezikovno naredbo za Češko in Moravsko. Zborovalci so izrekli željo, naj nemški poslanci v državnem zboru ženejo obstrukcijo do skrajnosti, to je naj oni samo rogovilijo in posvetovanja ovirajo. S temi prenapetneži pač nemški kmetje ne potegnejo, ker imajo več pameti, kakor meščani.

Koroško. Nova posojilnica se je ustanovila za občine Osoje, Steindorf, Waiern, Mali Št. Vid, Sitih in Dholica. — V kratkem bode nemški tajnik kmetijske družbe predaval o oskrbovanju travnikov v slovenskih krajih v Trušnjah, v Velikovecu in Tinjah. Tak nemški podnik je bob v steno.

Kranjsko. Prihodnji mesec bodo prepeljali telesne ostanke učenjaka M. Kopitarja z Dunaju v Ljubljano, kjer dobi v slavni ta jezikoslovec častni grob. — Letos postavijo spomenik v Mali vasi pri Dobrničah pok. škofu Frideriku Baragi kakor ob stoletnici njegovega rojstva.

Primorsko. Goriški mestni očetje odpošljejo na ministerstvo spomenico, v kateri opišejo vse krivice, katere se gode goriškim Lahom od strani Slovencev. V tej spomenici bode toliko neresnic, kakor stavkov. — V Trstu je slovenščina deželni jezik, tako je te dni razsodilo državno sodišče na pritožbo profesorja M. Mandiča. S tem pa še uboga slovenščina seveda ne dobi pri tržaškem magistratu one pravice, katera ji gre.

Hrvaško. Vseopovsod so pripravljajo na saborske volitve. Madjaroni in hrvaška vlada se ravna po receptu Madjarov in ogerske vlade. Samo krivica bode Madjaronom pomagala do večine, in govori se, da bode zopet vojaštvo moralo podpirati grdo nasilstvo.

Ogersko. Avstro-ogerska pogodba dela naši, pa tudi ogerski vladi veliko preglavic. Zastopniki obeh državnih zborov se ne morejo sporazumeti. Naši tirjajo

po vsej pravici, naj prihodnjič Oggerska donša k skupnim stroškom 43 odstotkov, Ogri pa ponujajo le 31 odstotkov. Vsled tega se širi novica, da odstopi Banffyjevo ministerstvo. Ne bode ga škoda, ali žal, da mu bode sledilo enako, če ne slabše. Sedanje pogodbo bodo pa bržčas svetli cesar sami morali podaljšati.

Vnanje države.

Rim. Te dni je več vnanjih kardinalov in škofov došlo v Rim, da se udeležijo slavnosti, ki bodo na Križevu v cerkvi sv. Petra, ko bode sv. oče tri blažene proglasili za svetnike.

Italijansko. Malo držav je tako ubogih, kakor je Laška in vendar se tudi tukaj vedno in vedno množijo vojni stroški. Za letos namreč znaša vojni proračun 239 milijonov razun mornarice. Ako se Laška ne bi štelila med velevlasti, bi se polovica od te svote lahko porabila za — kruh.

Francosko. Oni dan so pokopali one reveže, ki so zgoreli pri zadnjem velikem požaru v Parizu. Bilo je mnogo vencev, najboljši pa je bil nemškega cesarja Viljema, ki se na vse načine hoče Francozom prikupiti. Ali ti nikakor ne morejo pozabiti Alzacije in Lotaringije.

Angleško. Dne 20. junija letos bode kraljica Viktorija praznovala 60letnico svojega kraljevanja. — Angleži bodo na jesen bržčas začeli vojsko s transvalsko republiko v južni Afriki, ker v kratkem mislijo dol poslati 35 tisoč vojakov, tako daleč gotovo ne na sprehod.

Nemško. Policija berlinska je prepovedala neko poljsko gledališko igro, ker bi sicer prišel nemški Berolin v nevarnost. — V Draždanih so v nedeljo ropotali zoper jezikovno naredbo za Češko in Moravsko. Bilo je ondi tudi nekaj avstrijskih Nemcev, med njimi poslanca Iro in Wolf. Kaj vendar Nemce v »rajhu« brigajo naše zadeve?

Turško. Vlada namerava desetino odpraviti; posestniki bodo potem morali davke v denarjih plačevati. — Turška vojska je Grke zopet premagala in sicer pri Velestinu, kjer so se Grki v bran postavili Turkom ter jim par dni kljubovali. Vsled tega, ker imajo Grki tudi v Epiru smolo, se je grška vlada obrnila do evropskih velevlasti, naj posredujejo, da se med Turčijo in Grško sklene mir.

Grško. Polkovnik Vassos se je že vrnil s Krete domov; v kratkem pa se od ondod vrnejo vsi grški vojaki. — Novo, Rallijevo ministerstvo se pridno prizadeva, da pomiri ljudstvo, ki je razjarjeno na kraljevo rodovino, ker je prestolonaslednik tako slabo vodil vojsko v Tesaliji. Sicer pa je ravno tisto ljudstvo hotelo vojno s Turčijo, ki gotovo desetkrat več vojakov zmore, kakor Grška.

Za poduk in kratek čas.

Črtice s potovanja v Rim.

(Piše Fr. K.)

Na vrh Vezuva se lahko pride peš, kdor je dobrih nog in ima dovolj časa, ali pa na konju, ali pa z vozom do vezuvske železnice in potem pa s to železnico, ki je dolga 820 m. Ta železnica je na vrvi iz žic; enaka železnica je par let sem v Gradcu, ki vozi na grad.

Že ko sva bila s prijateljem na velikonočni torek zvečer dospela v Neapolj, vrgel nama je v voz neki postrešek več tiskanih papirjev, kjer se neka družba priporoča, da za toliko in toliko lir priskrbi izlet v Pompeje in vrh Vezuva. V hôtelu pa nama hišnik ni te družbe priporočil, ampak Cook-ovo, katere je ve-

zuvska železnica. Plačala sva vsak 31 lir; zato sva si smela ogledati Pompeje, dobila v hotelu »Suisse« obed, potem voz z dvema konjičema za vožnjo do vezuvske železnice in nazaj v Neapolj.

Ko sva bila velikonočno sredo dopoldne prehodila v Pompejih najvažnejše ulice ter si to in ono ogledala, peljala sva se na vozu ob pol 12. uri opoldne iz Pompej na Vezuv. Vožnja do vezuvske železnice je trajala tri ure, dasi sta čila konjiča izvrstno vozila. Sploh pa menda tako poštenega in uljudnega izvoščeka vsa Italija več ne zmore, kakor je bil ta najin voznik. Tudi je bilo vreme krasno in toplo, kakor pri nas o sv. Jakobu.

Vozili smo se skozi mesto Torre dell' Annunziata, kjer je največ tovarn za izdelovanje laških rezancev, takozvanih makaronijev. Vsepovsod so jih sušili, kakor pri nas krznarji razobešajo kože. Ali makaronijev ne vesijo in ne sušijo kje po lepih vrtovih, ampak kar na ulicah, na vsaki strani ceste, da se prah po njih kadi in se jih lahko prime druga nesnaga. Zato prijatelji laških makaronijev, dober tek!

Ko zapustimo mesti Torre del Greko in Rezino, kjer je nekdanje mesto Herkulan, začeli so pri vsaki gostilnici ponujati vezuvsko vino, slavne »Lacrimae Christi«, »Kristusove solze«. Če se človek v vročini vozi čez dve uri, potem pač mora biti žejen. Zato rečeva vozniku, naj pri kaki oštariji postoji, da poskusiva »Lacrimae Christi«. Pove nama, da bode že obstal pri oštariji, kjer se dobe pristne »Lacrimae Christi«, kajti kar ti obcestni oštirji vsiljujejo, to vino ne zasluži tega imena.

Od Rezine do vezuvske železnice se vije cesta kakor kača in gre vedno navkreber. Ob vznožju Vezuva so krasni vrtovi in vinogradi, potem pa se vidi že ohlajena lava, katere je skoro po vseh straneh Vezuva nametano, kakor črnega testá. — Zdaj smo dospeli do osservatorija ali opazovališča, ki je podobno gradiču, kjer opazujejo Vezuv. Tukaj zdaj pri neki oštariji obstoji voz, češ, tukaj se dobi pristna kapljica »Lacrimae Christi«. No, rumeno vino je, sladko, pa ne posebno močno. Vendar pa se hočemo vračaje zopet tukaj oglasiti.

Ko prideva na spodnjo postajo vezuvske železnice, vsela sva se takoj v železniški voz. Zdaj pa le navzgor! Železnica se vozi tako strmo, kakor po prav strmi strehi in to 820 m, kakor že omenjeno. Nekateri popotniki so vedno gledali le v goro; niso se upali pogledati nazaj, ker bi se jim začelo v glavi motiti. Mine osem minut in že smo pri zgorajšnji postaji, blizu na vrhu. Morali še smo iti peš čisto na vrh kacih 10 minut. Šli smo mimo razpoklin, iz katerih se vedno kadi vroč žvepleni sopar.

Pri žrelu Vezuovom smo, bilo je ob 3. uri popoldne. Kar nas je srčnih, stojimo na robu kake tri kilometre širokega žrela, katero se enako lijaku navzdol zožuje. Dve luknji ima žrelo; eno vidimo in v tej je, kakor v razbeljeni peči, druge pa ne vidimo, je nekoliko pod nami. — Kaj pa to? Votlo in grozno zagromi in bobni kacih 20 sekund, iz nevidne luknje pa leti kvišku žareče kamenje, črn dim, prah in pepel.

Čakamo kaki dve minuti, zdaj pa zagromi vse hujše in med gromenjem kacih dvajset sekund bruhá iz nevidne luknje dim, pepel in razbeljene kamene, katerih nekaj pade na drugo stran žrela. Grozno je gromelo, da me je že obsla misel, kaj če se rob udere in se pogreznemo v ognjeno morje? Še dvakrat se potem ponovi ta prizor; — dovolj sem videl in rekel prijatelju: »Kdor ne veruje, da je pekel kraj strašnih muk, pa naj pride semgor!«

Dol sva se zopet peljala po železnici. Od spodnje postaje pa sva šla gledat še razbeljene lave, katero je

Vezuv pred dvema letoma izbruhal. Sicer pa Vezuv, kakor trdijo učenjaki, bruha iz sebe vsakih 170 let lavo, da se po dve do štiri ure navzdol razlije, in takrat se le je Vezuv groza in strah za vso okolico. Zadnjič je Vezuv posebno hudo razsajal leta 1872.

Smešnica. Neka lepa gospodična se je rada v ogledalo gledala. Zdaj si zmisli, da bi se še videla rada, kaka je, kadar spi. Torej se vleže na posteljo in si dene ogledalo pred se in zatisne oči, da bi se videla, kaka je, kadar spi.

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoškof) so se v ponedeljek ob 1/2 10. uri dopoldne odpeljali v Rim, kamor so prav srečno dospeli že v torek ob 1. uri popoldne.

(Doktorjem modroslovja) je bil včeraj v Rimu na dominikanskem vseučilišču »sopra Minerva« promoviran duhovnik naše škofije, č. g. Francišek Kovačič. Iz srca častitamo!

(Iz državnega zbora.) V torek je vlada predložila postavni načrt o kmetijskih zadrugah, ki so ga poslanci izročili v pretres gospodarskemu odseku. Tudi je v isti seji poslanec vitez Berks predlagal, naj se davki eksekutivnim potom od poljedelcev ne iztirjajo toliko časa, dokler so v dotičnih okrajih sejmi prepovedani.

(Sv. misijon) se te dni obhaja v Slivnici pri Mariboru; vodita ga č. oo. jezuita Fr. Doljak in J. Vrhovec. Udeležba je prav velika, dasi neko človeče v nedeljski »Marburgerci« nesramno zabavlja ter laže, da se vse kadi. Tako je grda laž, da bi cirkovski župnik po zadnjem misijonu bil cel vagon za misijon darovanih jaje prodal. Dopisun, pojdi postenih Cirkovčanov vprašat; saj ni tako daleč!

(Nemški mariborski učitelji) so na zadnjem shodu svojega društva protestovali zoper Ebenhochov šolski predlog. Vidi se, da so ti učitelji pozabili, da so na Štajarskem doma. Sicer pa so ti učitelji istega mišljenja, kakor mestni šolski svet, ki ima najraji protestante celó v obeh sklepnih razredih, ki sta največje važnosti za življenje.

(Na c. kr. mariborski gimnaziji) se začne pismena matura ali zrelostni izpit dne 31. maja, ustna matura pa dne 16. julija.

(Samomor.) V Celju se je preteklo nedeljo ustrelil nadporočnik tamošnjega domobranskega bataljona Jožef Nikodemus.

(Zapriseženje) pomladnih novincev se je v nedeljo slovesno vršilo v Mariboru, v parku kadetne šole. Ob 9. uri je bila pod milim nebom služba božja, pri kateri je bilo vse vojaštvo mariborsko.

(V Celju) je nemško gasilno društvo dobilo novo brizgalnico. Pri dotični slavnosti v nedeljo se je toliko govorilo o zatiranem nemštvu, da res škoda, da niso gasilci navrli vode iz nove brizgalnice na prevroče nemške glavice.

(Sneg v maju.) Včeraj dopoldne je več ur snežilo, kakor o Božiču. Sneg je precej škode napravil; mnogo cvetja je uničil in tu in tam žito potlačil. Še danes so vrhovi vseh gor od snega beli. Bog nas obvaruj slane! —

(Pazite na otroke!) Dne 6. maja pustita viničarja Mihael in Marjeta Zebec v Hrastovcu na Zavrchu svojo 11letno hčerko Miciko in 3 1/2 leta staro Liziko sami doma, ker sta šla v vinograd delat. Ko se vrneta domov, ne bilo Lizike; iščeta jo in najdeta v bližnji mlaki, kjer je utonila.

(V pehotno kadetno šolo) v Štrasu se začetkom šolskega leta, dne 16. septembra, sprejme 30 od 50 gimnazijcev ali realcev. Vsprejemne pogodbe se dobé v bukvarni L. W. Seidel & Sohn (Dunaj, Graben) za 20 kr. Več se pa lahko tudi izve v uradnih urah pri poveljstvu te kadetne šole.

(Od Sv. Trojice v Slov. gor.) se nam piše: Bog nam pomagaj! Danes, v sredo sneži že celo jutro! Strehe so že bele! Vejevje na drevesih se že pripogiba! Ozimina že leži! Ako se še zjasni, potem je vse naše upanje na dobro letino po vodi splavalo!

(Močne zobe) ima Poltov Peter na Lahonsčaku blizu Ormoža tako, da ž njimi najbolj močne žreblje iz škornjev piplje. Mož je okoli 60 let star.

(Nemški napis) ima neki po sili Nemec Bračko v Desnjaku, ljubomerske župnije. Napis se glasi: Hier ist Brenneri. O neumnost!

(Požar v Mariboru.) Včeraj zjutraj je zgorelo Fričevo gospodarsko poslopje. Dasi so takoj prihiteli na pomoč gasilci in nekateri kaznjenci iz moške kaznilnice, niso mogli skoro ničesar rešiti.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo sv. Florijana ob Boču je dobil č. g. M. Škorjanc, kaplan v Laporju, župnijo D. M. v Dobjem pa č. g. Janez Horjak, tamkajšnji provizor.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali č. gg. letošnji konkurentje 11 gld., č. g. Janez Rotner, kaplan pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., 3 fl., slavna posojilnica v Konjicah 25 gld., č. g. M. Slekovec, župnik pri Sv. Marku, 5 gld. in č. g. Jož. Sigl, kaplan v Kamnici, 1 gld. Bog plati!

(Zahvala.) Č. g. prefekt Francišek Korošec je daroval slov. kat. delav. društvu v Žalcu 10 gld., za kateri velikodušni dar se mu v imenu društva najpristrčneje zahvaljuje — odbor.

(Iz Ptuj.) Krčevinarje, Vurberžane in vse druge bližnje sosede še enkrat opozarjamo na podučni shod našega bralnega društva, ki bo v nedeljo pri g. Vindišu. Domačini in sosedje, pridite v obilnem številu!

(V Gornjem gradu) priredi narodna čitalnica veselico v nedeljo, dne 16. maja v gostilni g. Josipa Mikuš. Vspored: I. Koncert. II. Gledališka predstava: »Bob iz Kranja«. Vesela igra s petjem v 1 dejanju. III. Prosta zabava. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina: za sedež 50 kr., za stajališče 30 kr.

(Koncert) mariborske podružnice sv. Cirila in Metoda se je v nedeljo obnesel krasno. Godba, mešani in moški zbori so se mojstersko izvajali. Tudi odličnih poslušalcev je bila izredno veliko. Slava slovenskim damam, prostovoljnim mojstrom-godcem in vrlim pevcem!

(Od Sv. Tomaža) pri Veliki Nedelji se nam poroča, da tamkajšnje bralno društvo že dremlje in da bode bržčas kmalu zaspalo.

(Tombola) in občno zborovanje »kat. podpornega društva v Celju« bode dne 16. maja ob 4. uri popoldne v prostorih »Narodnega doma«. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo društvenega delovanja in stanja. 3. Volitev novih odbornikov. 4. Nasveti. 5. Tombola z obilnimi dobitki. Med posameznimi točkami poje mešan zbor.

(S Ponikve.) »Kmetijskemu bralnemu društvu na Ponikvi« je daroval g. Jožef Močnik, lastnik lekarne in posestnik v Kamniku, 5 gld. Za ta veliki dar se domačemu rojaku srčno zahvaljuje — odbor.

(V Žalcu) priredi dne 16. maja veselico prostovoljna požarna bramba v prostorih gostilne Hausenbichler. Iz prijaznosti sodelujejo žalski diletantje, tamburaši in mešani kvartet. Vspored: 1. »Ogenj brez škode«. Šaloigra v enem dejanju. 2. Nastopijo in vdarjajo tamburaši. 3. Nastopi in poje mešani kvartet. 4. »Bob

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobivajo:

Mešne molitvice za šolarje

1 komad 1 kr., 100 komadov 80 kr., po pošti 5 kr. več.

Sвете pesmi za šolarje

Peti natis. 8' 64 str.

1 komad 10 kr., 50 komadov 4 gld.

Posestvo

na Hrvaškem z letošnjimi pridelki je na prodajo pri farni cerkvi in železniški postaji, kjer se lahko z vožnjo zasluži veliko. Hiša ima 2 sobi in kuhinjo, hlev in vrt; 3 1/2 orala je njiv in čistih travnikov, potem skupna paša in šuma, kjer se vsako zimo drva dobé. Cena vsemu 800 gld. Kdor želi kupiti, naj pismeno vpraša Franca Kovač, pošta Gradec kot Vrbovca. Hrvaško. 3-3

V svrhu varnosti občinstva pred ničvrednimi ponarejanji nosim od sedaj nadalje to le oblastveno registrirano varstveno znamko.

Jedino pravi

Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi

pri Rogatec-Slatini.

Preskušeno in potrjeno od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristnejše, najreelnejše in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in pljučne bolezni, želodčni krč itd. ter je uporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim cenejo tem nič vrednejo ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštenu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšjo zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 16-20

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

!!Svoji k svojim!!

Naznanilo in priporočilo!

Podpisani najuljudneje naznanjam čast. duhovščini in slavnem občinstvu, da sem na prigovarjanje več gospodov si priskrbel **zraven svojega dela tudi pravico in delavce za slikanje in dekoriranje sob in dvoran**; tako tudi za razna druga pleskarska dela, za trgovske napise itd. Priskrbel sem si najfineje uzorce, kakor najbolje trajajoče barve, vse v velikem številu, tako, da zamorem z vsako še tako veliko firmo konkurirati. **Po najnovejši metodi se zamorejo izdelovati vsa dela tudi po zimi, za katera dela jamčim vsled trajnosti in finosti.** Častiti duhovščini se tudi za nadaljnja naročila prijazno priporočam za naslednja dela: **Slikanje cerkva** na presno »all fresco«, temperra, kasein silikat itd. Vse to slikam strogo po cerkvenih zahtevah. Dalje se priporočam za slikanje oltarnih slik, slik sv. družine, na platno slikane, križevih potov, transparentov za cerkvena okna, cerkvene in društvene zastave, — katere popolnoma dovršim, tako tudi cerkveno nebo (baldahin). Za vse to zadoštuje mi naznaniti mero in kak damask, oziroma koliko se misli potrošiti.

Povsod naj velja geslo »Svoji k svojim«.

Priporočam se za obila naročila ter se biležim

Z vsem spoštovanjem

Ivan Nep. Gosar,

akad. slikar v Celju, „Narodni Dom“. (Štajarsko.)

13

Peronospora škropilnice,

najceneje, najbolj trpežne, posebno dobre in lahke za rabo. Izdeluje že 10 let. Z veliko zadovoljnostjo in pohvalo se jih več stotin že rabi. Napravljeni iz čiste medi ali tudi iz pocinkanega kositra proti 4letni garanciji, komad za 8—10 gld.

Prevzame tudi vsa dela pod to stroko spadajoča pri strehah in cerkvenih stolpih, kapelah in križih prav po nizki ceni, dobro napravljen. 9-12

Janez Lančič,

kleparski mojster v Gornji Radgoni.

„Slovanska knjižnica,

izhaja vsak mesec v 5 do 6 pol obsežnih snopičih. Cena za celo leto 1 gld. 80 kr., v razprodaji pa po 18 kr. snopič. — Doslej je izšlo že 56 snopičev.

„Knjižnica za mladino“

izhaja vsak mesec v trdo vezanih snopičih. Doslej je izšlo 23 snopičev. Cena za celo leto 2 gld. 40 kr., v razprodaji po 25 kr. snopič. — Naročila sprejema „Gorička tiskarna A. Gabršček“ v Gorici. — V Mariboru se dobé v prodajalnici Marije Pri- sternik, Tegetthoffstrasse št. 13. 10-15

Bartosch-ev cement za zobe, da si lahko sam plombuje zobe.

S tem sredstvom, ki je že nad 20 let v rabi, si lahko vsakdo brez truda po priloženem navodilu sam pripravi plombo za zobe; radi česar se sme imenovati posebno tam, kjer ni zobozdravnikov, dobrodošel pripomoček za daljše ohranjenje zob, in za varstvo proti zobobolu.

Cena 1 posodice 1 gld.

Dobi se pri

Jožefu Weis, (lekarna pri zamorcu)

DUNAJ, I., Tuchlauben 27.,

kakor tudi v večini lekarn na Štajarskem.

10-15

Bilanca upravnega odbora c. kr. priv. vzajemne zavarov-

Štev.		gld.	kr.	gld.	kr.
Aktiva:					
I. oddelkov za poslopja, premakljivo blago in zrcalno steklo iz tekočega gospodarstva.					
1	Gotovina v denarnici	23.326	07		
2	Gotovega imamo pri c. kr. poštni hranilnici	20.324	85		
3	» » » štaj. eskomptni banki	35.128	33		
4	» » » hranilnici	99.647	97		
5	» » » občinski hranilnici v Gradcu	69.072	38		
6	Na dobrem pri protizavarovalnih društvih	22.795	19		
7	» » » zastopništvu v Ljubljani in okrajnih komisarijih	5.707	30		
8	Dolžni doneski in premije:				
	a) repartovani doneski in sicer:				
	za prejšnja leta do 1895 gld. 622·69				
	za leto 1896 » 2.598·34 gld. 3.221·03				
	b) doneski in premije za nova oziroma za povišana zavarovanja » 21.074·18	24.295	21		
9	Za potrebsčino leta 1897 za trpeča zavarovanja predpisani doneski	574.230	13		
10	Razni dolžniki	14.750	31		
11	Vrednost inventara po dovršenem odpisu	7.000	—	896.277	74
II. rezervnega zaklada.					
A. oddelek za poslopja.					
12	Gotovega na dobrem pri štajerski eskomptni banki in pri štajerskih in koroških hranilnicah gld. 415·234·25				
13	Posestva:				
	a) Poslopje zavoda v Gradci, Herreng. 18 in 20 in Jungferng. 2 in 4 fl. 573.431·75				
	b) » » » Sackstr. 18 in 20 » 133.309·32				
	c) » » » Celovci, Bahnhofstrasse 39 in 41 in Viktringerring 9 » 124.778·97				
	d) » » » Ljublj. na Dun. cesti št. 13 » 149.281·20 » 980.801·24				
14	Vrednostni papirji po kurzu 31. grudnia 1896 po pregledu » 182.050·20				
15	Tekoče obresti teh papirjev » 2.486·48				
16	Razni dolžniki » 31.459·78	1.612.031	95		
B. oddelek za premakljivo blago.					
17	Na dobrem pri štajerskih in kranjskih hranilnicah	339.939	78		
C. oddelek za zrcalno steklo.					
18	Na dobrem pri štajerski hranilnici	6.221	48	1.958.193	21
III. pokojninskega zaloga.					
19	Na dobrem pri občinski hranilnici v Gradci	86.636	—		
20	Vrednostni papirji po kurzu 31. grudnia 1896 po pregledu	38.926	50		
21	Tekoče obresti teh papirjev	371	56	125.934	06
IV. ustanovnega zaloga za ponesrečene požarne gasilce.					
22	Na dobrem pri občinski hranilnici v Gradci			6.002	—
V. ustanovnega zaloga za cesarjev jubilej.					
23	Na dobrem pri občinski hranilnici v Gradci			9.485	53
VI. zaloga za protizavarovanje.					
24	Na dobrem pri občinski hranilnici v Gradci			144.466	74
				3.140.359	28
Premije za v poznejših letih dotekle premijske listnice znesejo gld. 197.104·23					

valnice proti požarni škodi v Gradcu za 68. upr. leto 1896.

Štev.		gld.	kr.	gld.	kr.
Pasiva:					
I. oddelkov za poslopja, premakljivo blago in zrcalno steklo iz tekočega gospodarstva.					
1	Rezerve za doneske in premije po odštetem protizavarovalstvu	634.783	84		
2	Rezerve za nedognane škode po odštetem protizavarovalstvu	1.924	76		
3	Nepotegnene odškodnine	20.701	46		
4	Nepotegnena darila	44	—		
5	Nepotegnjeni stroški za sklicivanje in gašenje	61	66		
6	Nepotegnene podpore	327	—		
7	Pristojbine za vinkuliranje, ki se imajo plačati meseca januarja 1897 za IV. četrtino 1896	461	50		
8	2 ⁰ / ₀ ni doneski za požarne brambe, ki se imajo plačati leta 1896 deželnim zakladom na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, Niževavstrijskem in magistratu Dunajskemu za leto 1896	14.589	43		
9	Različni upniki	1.546	89		
10	Na dobrem imajo protizavarovalna društva	2.461	84		
11	Na dobrem imajo zastopništvo v Celovcu in okrajni komisariji	19.441	46		
12	Hišnim zavarovancem iz preostanka od 1895, za l. 1897 določeno povračilo v ostanku	46.048	48		
13	Posebna rezerva za prihodnje potrebe	10.000	—		
14	Ostanki iz gospodarstva leta 1896:				
	a) v oddelku za poslopja, všteti poravnave od l. 1895	gld. 144.098	55		
	b) » » » premakljivo blago	» 28.396	40		
	c) » » » zrcalno steklo s prenosom leta 1895	» 1.390	47	143.885	42
				896.277	74
II. rezervnega zaloga.					
a) oddelek za poslopja.					
15	Premoženje rezervnega zaloga za poslopja	gld. 1.550.691	15		
16	Kursna rezerva za vrednostne papirje rezervnega zaloga za poslopja	» 18.199	40		
17	Razni upniki	» 43.141	40	1.612.031	95
b) oddelek za premakljivo blago.					
18	Premoženje rezervnega zaloga za premakljivo blago	339.939	78		
c) oddelek za zrcalno steklo.					
19	Premoženje rezervnega zaloga za zrcalno steklo	6.221	48	1.958.193	21
III. pokojninskega zaloga.					
20	Čisto premoženje pokojninskega zaloga	122.938	06		
21	Kursna rezerva za vrednostne papirje pokojninskega zaloga	2.996	—	125.934	06
IV. ustanovnega zaloga za ponesrečene požarne gasilce.					
22	Premoženje ustanovnega zaloga za požarne brambe			6.002	—
V. ustanovnega zaloga za cesarjev jubilej.					
23	Premoženje jubilejnega zaloga, in sicer: za Štajersko	7.377	57		
	» Koroško	2.073	54		
	» Kranjsko	34	42	9.485	53
VI. protizavarovalnega zaloga.					
24	Premoženje zaloga za protizavarovanje			144.466	74
				3.140.359	28

Razglas.

Na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru bode od 3. do 5. junija t. l. za hospitante in viničarje pouk o zelenem cepljenju in poletnem obdelovanju trt.

Ubogi viničarji dobé lahko podporo od dežele.

Prošnje se naj pošljejo ravnateljstvu deželne sadje- in vinorejske šole.

Gradec, v maju 1897.

Od štaj. dež. odbora.

Razglas.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru I. b. D. daje na znanje, da se dovoli prostovoljna sodnijska dražba v zapuščino 8. oktobra 1895 umrlega Antona Thalerja spadajočega posestva vl. št. 77 davčne občine Št. Ilja v Slov. goricah ter se v to svrhu odredi dan na 20. maja 1897. predpoldne ob 10. uri na lici mesta v Št. Ilju. Posestvo se bode tistemu, ki ponudi najmanj 9000 gld., proti gotovi izplači oddalo.

Ta dražba se vrši na prošnjo tistih, katerim je bilo to posestvo po poroki dne 3. oktobra 1895 sporočeno, ter so tako ohranjene vse pravice onih, kateri bi morebiti imeli kakšen dolg vpisan na posestvu.

Daljni dražbinski pogoji, zemljiščna pola in izpisek iz zemljiščne knjige so pri podpisani sodniji na ogled.

C. kr. okrajna sodnija Maribor I. br. Dr.

C. kr. deželnosodni svetovalec:
Dr. Fohn.

2-2

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru je ravnokar izšel:

Novo! Novo!

Železniški vožni red

za Spodnji Štajar

veljaven od 1. maja 1897.

— Cena 3 kr., po pošti 5 kr. —

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik

v Celju 7-22

ordinuje tudi za zobobolne vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v Celju

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emailom po ameriškem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev.

Občni zbor

posojilnice v Slatini bo v nedeljo, dne 30. maja 1897 ob 3. uri popoldne pri Sv. Križu lšt. 1. s tem-le dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva;
2. Poročilo nadzorstva o letnem računu in o porabi čistega dobička;
3. Volitev načelstva in nadzorstva;
4. Nasveti.

Ako bi le-ta sklicani zbor sklepčen ne bil, se skliče istega dne ob 4. uri, z istim dnevnim redom v isti prostor drugi občni zbor, ki bode brezpogojno sklepal.

Odbor.

Vinograd

pod Sv. Urbanom, občina Kamnica pri Mariboru, ki meri 1 oral 1232 štir. sežnjev s pašnikom s 546 štir. sežnj., skupaj 2 orala 178 štir. sežnj., se iz proste roke prodaja za 300 gld. Več pové upravništvo lista. 2-2

Učenec,

zmožen slovenskega in nemškega jezika se sprejme v trgovino z manufakturnim in mešanim blagom. Ponudbe od starišev na V. Šket v Žužemberku na Kranjskem. 2-3

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še poduk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Poduk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 450 gld.

Največ razširjena škropilnica!

Nobena popravila!

Znano izvrstna

1-2

Ljutomerska škropilnica
proti peronospori

izvolijo se naročiti naravnost pri

A. Huber-ju
v Ljutomeru.

Cena za eden komad:

z leseno brento gld. 10.—

z bakreno brento „ 14.—

Poština za eden komad 30—50 kr.

Bizo 5000 kom. v rabi!

Veliko potrdil izvrstne rabljivosti!

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Krüczler-ja prodaja jedino pristna in v neprekosljivi kakovosti

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga:

VII $\frac{1}{2}$ Stifgasse 19.

Dunaj.

Podružnica:

I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „Gummischmeidler“.

18